

เอกสารอ้างอิง

- กรรวิ พูเต็มวงศ์. (2548). **การจัดการอาการปวดและผลลัพท์ในผู้ป่วยหลังผ่าตัด.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรรณิการ์ จันตระ. (2552). **ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับจัดการ
ความปวดในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการสร้างแนวเวชปฏิบัติ ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย. (2544).
คำแนะนำการพัฒนาเวชปฏิบัติ: Clinical Practice Guidelines. **สารราชวิทยาลัย
อายุรแพทย์แห่งประเทศไทย, 18(6), 37-47.**
- จิตร สิทธิอมร, อนุวัฒน์ สุขชุติกุล, สงวนสิน รัตนเลิศ, & เกียรติศักดิ์ ราชบริรักษ์. (2543).
Clinical Practice การจัดทำและนำไปใช้. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ดีไซร์.
- ชโลม วิเศษโกสิน. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของครอบครัวกับพฤติกรรมการ
ดูแลผู้สูงอายุที่บ้านของผู้ดูแลที่เป็นญาติ. **วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน, 14(3), 238-247.**
- ชูศักดิ์ เวชแพทย์. (2532). **ความเจ็บปวด ประสาทสรีรวิทยา และพยาธิสรีรวิทยา.** ขอนแก่น:
ภาควิชาสรีรวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชาญวิทย์ ดันดีพิพัฒน์, & ธนิต วัชรพุกก์. (2541). **ตำราศัลยศาสตร์.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทนา รณฤทธิชัย, & วิไลวรรณ ทองเจริญ. (2545). **หลักการพยาบาลผู้สูงอายุ.** กรุงเทพฯ:
บุญศิริการพิมพ์.
- จันทิรา ทองใส. (2548). **ผลของการโคชต่อความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพใน
การจัดการความเจ็บปวดของผู้ป่วยหลังการผ่าตัดใหญ่.** วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เจือกุล อโนธรมณ์. (2546). การบรรเทาปวดโดยไม่ใช้ยา. **วารสารพยาบาล, 52(2),**
73-83.
- เจือกุล อโนธรมณ์. (2550). บทบาทของพยาบาลในการป้องกันอาการปวดจากการผ่าตัด.
วารสารพยาบาลศาสตร์, 25(1), 14-23.

- ฉวีวรรณ ชงชัย. (2548). การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก. วารสารสภาการพยาบาล, 20(2), 63-75.
- ดวงดาว คุณยธรรม, ประณิต ส่งวัฒนา, สุดศิริ หิรัญชุนหะ, & สุนทร โสคติพันธ์. (2545). ผลของดนตรีบำบัดต่อความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดยึดตรึงกระดูกต้นขา. วารสารสภาการพยาบาล, 17(2), 36-54.
- ทิพย์ถาวร เพชรประพันธ์, วงจันทร์ เพชรพิเชษฐเชียร, & อรัญญา เชาวลิต. (2546). การรับรู้ความสามารถและการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพในการบรรเทาปวดโดยวิธีที่ไม่ใช่ยาในผู้ป่วยมะเร็ง. วารสารสภาการพยาบาล, 18(3), 65-85.
- ทัศนีย์ นะแสง. (2542). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาล. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- นันทา เล็กสวัสดิ์. (2540). การพยาบาลผู้ป่วยก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัด. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทา เล็กสวัสดิ์, นฤมล วงศ์มณีโรจน์, สุทธิศา พงษ์พันธ์งาม, & พิชาณี แสนมโนวงศ์. (2542). รายงานการวิจัยเรื่อง ความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยหลังการผ่าตัดใหญ่. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิตยา สออารีย์. (2546). การพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งที่มีความเจ็บปวด. สงขลา: ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นครชัย เผื่อนปฐม. (2538). ความเจ็บปวด (Pain). สงขลา: ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นพวรรณ หาญพล. (2535). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว ประสพการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงในชีวิตกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นวลสกุล แก้วลาย. (2545). การวิเคราะห์เมตาเกี่ยวกับวิธีการพยาบาลเพื่อจัดการกับความเจ็บปวดหลังผ่าตัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิโรบล กนกสุนทรรัตน์. (2535). การรับรู้ความเจ็บปวดและวิธีบรรเทาความเจ็บปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2542). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญศรี นุกต, ปาลีรัตน์ พรทวีภักดี และคณะ. (2545). **การพยาบาลผู้สูงอายุ**. นนทบุรี: โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก.
- บุปผา โคตะนิวงษ์. (2549). **การพัฒนาเครื่องมือประเมินความปวดแบบเจ็บปวดสำหรับพยาบาลในหออภิบาลผู้ป่วยระยะวิกฤตศัลยกรรม โรงพยาบาลศรีนครินทร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประคอง อินทรสมบัติ. (2543). **การส่งเสริมสุขภาพวัยผู้สูงอายุ**. ใน สมจิต หนูเจริญกุล, วัลลา ตันตโยทัย, & รวมพร คงกำเนิด (บรรณาธิการ). **การส่งเสริมสุขภาพ: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติการพยาบาล**. (หน้า 223-250). นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- ปิยะธิดา บุญทรง. (2550). **Postoperative pain management**. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่อง การบำบัดอาการเจ็บปวด. เชียงใหม่: [ม.ป.พ.].
- ประเสริฐ อัสสันตชัย. (2546). **เมื่อผู้สูงอายุต้องได้รับการผ่าตัด**. **สารศิริราช**, 55(10), 607-618.
- ปิลันธน์ ลิขิตกำจร. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างการนอนหลับ ความปวดและผลลัพธ์ของผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พงศ์ภารดี เจาทะเกษตริน, & ก้องเกียรติ ภูณท์กันทรากกร. (2547). **ความปวด ชุดตำราพื้นฐานความปวด (เล่มที่ 1)**. กรุงเทพฯ: เมดิมีเดีย.
- พงศ์ภารดี เจาทะเกษตริน, & ก้องเกียรติ ภูณท์กันทรากกร. (2547). **ความปวด ชุดตำราพื้นฐานความปวด (เล่มที่ 2)**. กรุงเทพฯ: เมดิมีเดีย.
- เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. (2539). **ประชากรและตัวอย่าง**. ใน เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, ศิริพร ขัมภลิจิต, & ทศนีย์ นะเส (บรรณาธิการ). **วิจัยทางการพยาบาล หลักการและกระบวนการ**. (หน้า 133-159). พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- พรจันทร์ สัยละมัย. (2541). **ประสบการณ์ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคมะเร็งที่เป็นผู้ป่วยในของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ภาณี พงษ์จะโป๊ะ, กชกร พลาชีวะ, ศจีมาศ แก้วโคตร, สุนันทา แผ่นจินดา, นางเยาว์ เร็วสา, & สมบูรณ์ เทียนทอง. (2549). การตรวจสอบคุณภาพการบันทึกความปวดหลังผ่าตัดเป็น สัญญาณชีพที่ห้าในหอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์. *ศรีนครินทร์เวชสาร*, 21(3), 182-187.
- มยุลี สำราญญาติ, & นันทา เล็กสวัสดิ์. (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของ ผู้ป่วยต่อกิจกรรมการพยาบาลเพื่อบรรเทาความเจ็บปวดหลังผ่าตัด. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลิวรรณ อุณาภิรักษ์. (2547). การพยาบาลผู้สูงอายุ: ปัญหาทางระบบประสาทและอื่นๆ. กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.
- ลักขมี ชาญเวชช์. (2546). Post operative pain management. ใน นคร เพื่อนปฐม (บรรณาธิการ). **Clinical practice Guideline.** (หน้า91-121). กรุงเทพฯ: โอเอส พรินต์ติ้งเฮาส์.
- วงจันทร์ เพชรพิเชฐเชียร. (2550). การประเมินความปวดผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงทางการคิดและ ตัดสินใจ. ใน ชัชชัย ปรีชาไว, อนงค์ ประสานวันกิจ, & วงจันทร์ เพชรพิเชฐเชียร (บรรณาธิการ). **ความปวดและการจัดการความปวดในกลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาพิเศษ.** (หน้า 43-56). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- วราภรณ์ ภูมิสวัสดิ์, สถาพร ลีลานันทกิจ, สมชาย ไทวงษะบุตร, วชิร คชการ, เฉลิมชาติ วรรณพฤกษ์, สิรินทร จันศิริกาญจน และคณะ. (2548). การดูแลรักษาโรคผู้สูงอายุ แบบสหสาขาวิชา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- วรรณภา ศรีชัยรัตน์. (2548). นวัตกรรมและการพัฒนานวัตกรรมการพยาบาลผู้สูงอายุ. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- วชิราพร สุนทรสวัสดิ์. (2545). พฤติกรรมการดูแลของพยาบาลในการจัดการกับอาการปวดตาม การรับรู้ของพยาบาลและผู้ป่วยที่มีความปวดหลังผ่าตัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิชัย อธิชัยกุลทล, วราภรณ์ ไวกกุล, & สมศรี เผ่าสวัสดิ์. (2547). ใน พงศ์ภารดี เจาตะเกษตริน และคณะ (บรรณาธิการ). **Pain management: บำบัดความปวด.** (หน้า 21-42). กรุงเทพฯ: ทิมส์.
- วิมลรัตน์ กฤษณะประกรกิจ. (2544). การระงับปวดหลังผ่าตัด. ใน สมบูรณ์ เทียนทอง, & วิมล รัตน์ กฤษณะประกรกิจ (บรรณาธิการ). **เทคนิคทางวิสัญญีวิทยา เล่ม 2.** (หน้า 31-42). ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.

- วิภาดา คุณาวิกติกุล, วิจิตร ศรีสุพรรณ, รัตนาวดี ขอนตะวัน, เรมวอล นันทศุภวัฒน์, อรพรรณ พุมอาภรณ์, & แอนเดอส์, โรเบิร์ต แอล. (2543). **การพัฒนาคุณภาพการพยาบาล. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- วัชรภรณ์ หอมดอก. (2548). **การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการจัดการกับความเจ็บปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สมนึก กุลสถิตพร. (2549). **กายภาพบำบัดในผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- สมบูรณ์ เทียนทอง. (2548). **การระงับปวดหลังผ่าตัด. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.**
- สมบูรณ์ เทียนทอง. (2550). บทที่ 6 การจัดการความปวดในผู้สูงอายุ. ใน ชัชชัย ปรีชาไว, อนงค์ ประสารวันกิจ, & วงจันทร์ เพชรพิเชฐเชียร (บรรณาธิการ). **ความปวดและการจัดการความปวดในผู้ป่วยที่มีปัญหาพิเศษ. (หน้า 97-123). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.**
- สมศรี รัตนปรียานุช. (2525). **ศึกษาวิธีลูกนึ่งที่สัมพันธ์กับความเจ็บแผลในผู้ป่วยผ่าตัดช่องท้อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- สิรินยา พวงจำปา. (2548). **การทบทวนการวิจัยอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการใช้เทคนิคผ่อนคลายเพื่อบรรเทาอาการปวดเฉียบพลัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สุติภรณ์ ณะช้อย. (2546). **การพัฒนารูปแบบการประเมินความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดที่คาท่อช่วยหายใจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.**
- สุทธิชัย จิตตะพันธ์กุล. (2549). **การดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์. วารสารพัฒนาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ, 7(4), 18-24.**
- สุรีย์พร คุณสิทธิ์. (2550). **การประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการจัดการความเจ็บปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

สุดกัญญา พัทวี. (2541). **ประสบการณ์ความปวด และการจัดการความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจและทรวงอกชนิดผ่ากลางกระดูกสันอก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุนีย์ จันทรมหเสถียร, & นันทนา เล็กสวัสดิ์. (2549). ความวิตกกังวลก่อนการผ่าตัดในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดใหญ่. **พยาบาลสาร**, 33(2), 24-32.

แสงหล้า พลนอก. (2542). **ผลของการสร้างจินตภาพต่อความเจ็บปวดในผู้ป่วยแผลไหม้**.

วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

หทัยรัตน์ นิยมาศ. (2548). **ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการให้ข้อมูลก่อนผ่าตัดในหอผู้ป่วย**

นรีเวชกรรมโรงพยาบาลเชียงใหม่พระนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อรัญญา เชาวลิต. (2543). **หลักการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความเจ็บปวด**. ใน พัชรี ไชยลังกา,

นวลจันทร์ รมณารักษ์, จารุวรรณ มานะสุรการ, & อรัญญา เชาวลิต (บรรณาธิการ).

ตำราการพยาบาลผู้ป่วยผู้ใหญ่ 1 (อายุรศาสตร์). (หน้า 76-92). สงขลา:

เอส.ซี.วี.บิสซิเนสส์.

Adhikary, S.D., & Korola, M. (2004). The stress response and its implications in

surgery and anaesthesia [Electronic Version]. **The Indian Anaesthetists, Forum**,

(April), 1.

Agency for Health Care Policy and Research [AHCPR]. (1992). **Acute pain management in**

adults: Operative procedures, quick reference guide for clinicians, AHCPR Pub.

No. 92-0019. Rockville, MD: Agency for Health Care Policy and Research, Public

Health Service, U.S. Department of Health and Human services.

Albrecht, S., Frehner, J., Geislinger, G., Maass, A.B., Upadhyaya, B., & Moecke,

H.P. et al. (2000). Postoperative pain control following reifentanil-based anaesthesia for majorabdominal surgery. **Anaesthesia**, 55(4), 315-322.

Allcock, N. (1996). Factors affecting the assessment of postoperative pain: A literature review.

Journal of Advanced Nursing, 24(6), 1144-1151.

American Society of PeriAnesthesia Nurses [ASPAN]. (2003). Pain and comfort: Clinical

guideline. **Journal of PeriAnesthesia Nursing**, 18(4), 232-236.

- American Society of Anesthesiologists [ASA]. (2004). Practice guidelines for acute pain management in the perioperative setting. *Anesthesiology*, **100**(6), 1573-1581.
- Appraisal of Guidelines for Research and Evaluation Collaboration. (2001). **Appraisal of guidelines for research and evaluation [AGREE Instrument]**. Retrieved April 30, 2010, from <http://www.agreecollaboration.org>
- Ardery, G., Herr, K., Titler, M. G., Sorofman, B.A., & Schmitt, M.B. (2003). Assessing and managing acute pain in older adult: A research base to guide practice. *Medsurg Nursing*, **12**(10), 7-19.
- Asdourian, C.P. (2002). Acute pain management. In C.A. Warfield & H.J. Fausett (Eds.). **Manual of pain management**. (pp. 215-222). 2nd ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Ashburn, M.A., & Ready, L.B. (2001). Postoperative pain. In J.P. Loeser (Ed.). **Bonica's Management of pain**. (pp.765-777). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Avidan, M., Harvey, A.M.R., Pante, J., Wendon, H., & Ginberg, R. (2003). **Perioperative care, anesthesia, pain management and intensive care: An illustrated colour text**. London: Churchill Living Stone.
- Barnett, S.R. (2003). Acute pain in the elderly surgical patient [Electronic Version]. *Clinical Geriatrics*, **11**(9), 30-35.
- Bennett, P., & Marie, B.S. (2002). The epidemiology of pain. In B.S. Marie (Ed.). **CoreCurriculum for Pain Management Nursing**. (pp. 45-53). Philadelphia: W.B. Saunders.
- Bell, M.H., Halvey, K., & Paice, J.A. (2004). **Pain assessment and management in aging**. Retrieved August 31, 2004, from <http://www.nursing world.Org/join/topic 21/tpc21-6html>.
- Bell, R., & Rosenthal, R.A. (1999). Surgery in the elderly. In W.R. Hazzard, J.P. Blass, W.H. Ettinger, J.B. Halter & A.G. Onslander (Eds.). **Principles of geriatric medicine and gerontology**. (pp. 391-411). 4th ed. New York: McGraw-Hill.
- Bird, J. [n.d.]. Assessing pain in older people. *Nursing Standard* **2005**, **19**(19), 45-52.

- Black, M.J., & Matassarini-Jacobs. (1993). **Luckmann and Sorensen's medical-surgical nursing: A psychophysiological approach.** 4th ed. Philadelphia: W.B. Saunders.
- Brown, D.N., McCormack, B.G., McGarvey. (2005). Factors influencing the control of post-operative pain in older people. **Reviews in Clinical Gerontology, 15(3)**, 149-156.
- Bonica, J.J. (Ed.). (1990). Management in postoperative pain. **The management of pain.** (pp. 461-467). London: [n.p.].
- Bonica, J.J., & Loeser, J.D. (2001). History of pain concepts and therapies. In J.D. Loeser (Ed.). **Bonica's management of pain.** (pp. 3-16). 3rd ed. Philadelphia: Lippincott.
- Bostwick (Ed.). [n.d.]. **Pharmacology for nurses: A pathophysiologic approach.** New Jersey: Pearson Education.
- Borum, J.C. (2009). Care of patients with pain. In Dewit, S.C. (Ed.). **Medical-surgical nursing: Concepts & practice.** (pp. 136-156). St. Louis: Saunders.
- Burke, K.M., LeMone, P., & Mohn-Brown. (2003). **Medical-surgical nursing care.** New Jersey: Prentice-Hall.
- Bruckenthal, P., & D'Arcy, M. (2007). Assessment and management of pain in older adults: A review of the basics. **Advanced Practice Nursing eJournal, 7(1)**. Retrieved May 2, 2010, from <http://www.medscape.com/viewarticle>
- Brunier, G. (1995). What do nurses know and believe about patients with pain? Results of a hospital survey. **Journal of Pain and Symptom Management, 10(6)**, 436-445.
- Carty, M., & Clarke, F.M. (2002). Comfort. In A.G. Perry & P.A. Potter (Eds.). **Clinical nursing skills & techniques.** (pp. 86-113). St. Louis: Mosby.
- Carr, D.E., & Goudas, L.C. (1999). Acute pain. **The Lancet, 353(12)**, 2051-2058.
- Carr, E.C.J. (1997). Evaluating the use of pain assessment tool and care plan: A pilot study. **Journal of Advanced Nursing, 26(3)**, 1073-1079.
- Christensen, B.L. (2003). Pain management, comfort, rest, and sleep. In B.L. Christensen, & E.O. Kockrow (Eds.). **Foundations of nursing.** (pp. 308-339). St. Louis: Mosby.

- Chung, J.W.Y., & Lui, J.C. Z. (2003). Postoperative pain management: Study of patients' level of pain and satisfaction with health care providers' responsiveness to their reports of pain. **Nursing and Health Science**, 5, 13-21.
- Celia, B. (2000). Age and gender differences in pain management following coronary artery bypass surgery. **Journal of Gerontological Nursing**, 26(5), 7-13.
- Clark, E.B., French, B., Bilodean, M.L., Capasso, V.C, Edwards, A., & Empoliti, J. (1996). Pain management knowledge, attitudes and clinical practice: The impact of nurses' characteristics and education. **Journal of Pain and Symptom Management**, 11(1), 18-32.
- Conn, V.S., Burks, K., Rantz, M., & Knudsen, K.S. (2002). Evidence-based practice for gerontological nursing. **Journal of Gerontological Nursing**, 28(2), 45-52.
- Cousin, M., & Power, L. (2003). Acute and postoperative pain. In R. Melzack & P.D. Wall. (Eds.). **Pain management: A clinical companion to Wall and Melzack's textbook of pain**. (pp. 13-27). Edinburgh: Churchill Livingstone.
- Cousins, M. (1999). Acute and postoperative pain. In P.D. Wall & R. Melzack (Eds.). **Textbook of pain**. (pp. 284-303). Edinburgh: Churchill Livingstone.
- Craven, R.F., & Hirnle, C.J. (2000). **Fundamentals of nursing: Human health and function**. 3rd ed. Philadelphia: Lippincott.
- Craven, R. F., & Hirnle, C.J. (2003). Pain perception and management. In R.F. Craven & C.J. Hirnle (Eds.). **Fundamental of nursing: Human health and function**. (pp. 1141-1172). 3rd ed. Philadelphia: Lippincott.
- Cutfield, G. (2002). **Anaesthesia and perioperative care for elderly surgical patients**. **Australian Prescriber**, 25(2), 42-4. Retrieved April 30, 2010, from <http://www.australianprescriber.com/magazine>
- Dahl, J.L. (2004). Quality improvement challenges in pain management. **Pain**, 107(1-2), 1-4.
- DeLaune, S.C., & Ladner, P.K. (2002). Comfort and sleep. In S.C. DeLaune & P.K. Ladner (Eds.). **Fundamentals of nursing: Standard & practice**. (pp. 915-952). 2nd ed. Delmar: Thomson Learning.

- Department of Defense, Veterans Health Administration [VA/DoD]. (2002). Clinical practice guideline for the management of postoperative pain Version 1.2. **National Guideline Clearinghouse**. Retrieved April 30, 2010, from [http://www.Guideline.gov/guideline postoperative pain.htm](http://www.Guideline.gov/guideline%20postoperative%20pain.htm)
- Devine, E.C. (2002). Somatosensory function and pain. In C.M. Porth (Ed.), **Pathophysiology: Concepts of altered health states**. (pp. 1091-1122). 6th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- deWit, S.C. (2005). **Fundamental concepts and skills for nursing**. 2nd ed. Philadelphia: Elsevier Saunders.
- Ersek, M., & Poe, C.M. (2004). Pain. In S.M. Lewis, M.M.L. Heitkemper & S.R. Dirken (Eds.), **Medical-surgery nursing: Assessment and management of clinical Problems**. (pp. 131-159). 6th ed. St. Louis: Mosby.
- Edwards, R.R., Fillingim, R.B., & Ness, J.J. (2003). Age-related differences in endogenous pain modulation: A comparison of diffuse noxious inhibitory controls in healthy older and younger adults. **Journal of Pain**, **101**(4), 155-164.
- Eliopoulos, C. (2001). **Gerontological nursing**. 5th ed. Philadelphia: Lippincott.
- Ewing, A.B. (2002). Altered drug response in the elderly. In D. Armour & C. Cairus (Eds.), **Medicines in the elderly**. (pp. 15-25). London: Pharmaceutical Press.
- Ferrell, B.R., & Ferrell, B. (1992). Pain in the elderly. In J.H. Watson & M.I. Donovan (Eds.), **Pain management nursing perspective**. (pp. 349-367). St. Louis: Mosby.
- Fillingim, R.B. (2001). Sex, gender, and pain. **Canadian Journal of Anesthesia**, **48**, 321.
- Fitzpatrick, E., & Hyde, A. (2006). Nurse-related factors in the delivery of preoperative patient education. **Journal of Clinical Nursing**, **15**(6), 671-677.
- Flaherty, E. (2000). Assessing pain in older adults. **Try this: Best Practice in Nursing Care to Older Adults**, **7**. Retrieved May, 23, 2006, from <http://www.hartforddigh.org>
- Feldt, K.S., & Oh, H.L. (2000). Pain and Hip Fracture Outcomes for Older Adults. **Orthopaedic Nursing**, **19**(6), 35-44.

- Gagliese, L., Katz, J., & Melzack, R. (1999). Pain in Elderly. In P.D. Wall & R. Melzack (Eds.). **Textbook of pain.** (pp. 991-1002). 4th ed. Edinburgh: Churchill Living Stone.
- Gagliese, L. (2001). Assessment of pain in elderly people. In D.C. Turk & R. Melzack (Eds.). **Handbook of pain assessment.** (pp. 119-130): 2nd ed. New York: The Guilford Press.
- Gagliese, L., & Katz, J. (2003). Age-differences in postoperative pain are scale dependent: A comparison of measures of pain intensity and quality in younger and older surgical patients. **Journal of Pain, 103**(1-2), 11-20.
- Gagliese, L., & Melzack, R. (2003). Age-related differences in the qualities but not the Intensity of chronic pain. **Journal of Pain, 104**(3), 597-607.
- Gagliese, L., & Melzack, R. (2003). Pain in elderly. In R. Melzack & P.D. Wall (Eds.). **Pain management: A clinical companion to Wall and Melzack's textbook of pain.** (pp. 13-27). Edinburgh: Churchill Livingstone.
- Gagliese, L., Weizbeit, N., Ellis, W., & Chan, V. W-S. (2005). The measurement of postoperative pain: A comparison of intensity scales in younger and older surgical patients. **Pain, 117**, 412-420.
- Gerbershagen, J., OZGUR, Dagtekin, Straub, Hahn et al. (2009). Preoperative pain as a risk factor for chronic post-surgical pain - Six month follow-up after radical prostatectomy. **European Journal of Pain, 13**, 1054-1061.
- Gibson, S.J., & Helme, R.D. (2000). Cognitive factors and the experience of pain and suffering in older person. **Journal of Pain, 85**(1-2), 375-383.
- Gibson, S.J., Katz, B., Corran, T.M., Farrell, M.J., & Helme, R.D. (1994). Pain in older person. **Journal of Disability and Rehabilitation, 16**(3), 127-139.
- Greer, S.M., Dalton, J.A., Carlson, J., & Youngblood, R. (2001). Surgical patient' fear of addiction to pain medication: The effect of an educational program for clinicians. **Clinical Journal Pain, 17**(2), 157-64.
- Good, M., Stanton-Hicks, M., Grass, J.A., Anderson, G.C., Choi, C., Schoolmeesters, L.J., & Salman, A. (1999). Relief of postoperative pain with jaw relaxation, music and their combination. **Journal of Pain, 81**(1-2), 163-172.

- Good, M. (1996). Effects of relaxation and music on postoperative pain: A review. **Journal of Advanced Nursing**, *24*, 905-914.
- Hanks-Bell, M., Halvey, K., & Paice, J. A. (2004). Pain assessment and management aging. **Online Journal of Issues in Nursing**, *9*(3). Retrieved March, 3, 2009, from http://www.nursingworld.org/ojin/topic21/tpc21_6.html
- Helme, R.D., & Gibson, S.J. (1999). Pain in older people. In K.I. Crombie, P.R. Croft, S.J. Linton, L. LeResche & M.V. Korff (Eds.). **Epidemiology of pain**. (pp. 103-111). Seattle: IASP Press.
- Helme, R.D., & Katz, B. (2003). Pain in old age. In R.C. Tallis & H.M. Fillit (Eds.). **Geriatric medicine and gerontology**. (pp. 1391-1397). 6th ed. Churchill: Livingstone.
- Herr, K.A., Sorofman, B.A., & Schmit, M.B. (2001). Assessment and managing acute pain in older adult: Research base to guide practice. **MedSurg Nursing**, *12*(1), 7-19.
- Herr, K. (2002). Chronic pain in the older patient: Management strategies. **Journal of Gerontological Nursing**, *28*(2), 28-34.
- Heye, M.L., & Reeves, K.A. (2003). Pain management. In A.D. Linton & N.K. Maebud (Eds.). **Introduction to medical surgical nursing**. 3rd ed. Philadelphia: Saunders.
- Hill, S.S. (2009). Care of preoperative and intraoperative surgical patients. In S.C. deWit (Ed.). **Medical-surgical nursing: Concepts & practice**. (pp. 67-91). St. Louis: Saunders.
- Horgas, A.L., & McLennon, S.M. (2003). Pain management. In M. Mezey, T. Fulmer, I. Abraham & D.A. Zwicker (Eds.). **Geriatric nursing protocols for best practice**. (pp. 229-250). 2nd ed. New York: Springer Publishing.
- International Association for the Study of Pain [IASP]. (1979). Pain terms: A list with definitions and notes on usage. **Pain**, *6*, 249-252.
- Ignatavicius, D.D., Workman, M.L., & Mishler, M.A. (1999). **Medical - surgical nursing across the health care continuum**. Philadelphia: W.B. Saunders Company.
- Ignatavicius, D.D., & Workman, M.L. (2002). **Medical-surgical nursing: Critical thinking for collaborative care**. 4th ed. Philadelphia: W.B. Saunders.

- International Association for the Study of Pain. (2002). **Culture and pain**. Retrieved February 9, 2010, from <http://www.iasp-pain.Org>
- Im, E., Chee, W., Guevara, E., Lin, Y., Lim, H., Tsai, H. et al. (2007). Gender and ethnic differences in cancer pain experience: A multiethnic survey in the U.S. **Nursing Research**, **56**(5), 296-306.
- Johansson, K., Nuutila, L., Kattajisto, J., & Salantera, S. (2005). Preoperative education for orthopaedic patients: Systematic review. **Journal of Advanced Nursing**, **50**(2), 212-223.
- Jones, D.J., & Glasser, D.W. (1995). Pharmacokinetics and pharmacodynamics in elderly patients. In R.B. Smith, M.A. Gurkowski & C.A. Bracken (Eds.). **Anesthesia and pain control in the geriatric patient**. (pp. 457-475). New York: Mc Graw-Hill.
- Jurf, J.B., & Nirschl, A.N. (1993). Acute postoperative pain management: A comprehensive review and update. **Critical Care Nursing Quarterly**, **16**(1), 8-25.
- Kahn, R.L., Goldfarb, A.I., Pollack, M., & Peck, A. (1960). Brief objectives measure for the determinate of mental status in the aged. **American Journal of psychiatry**, **117**, 326-328.
- Katz, B., & Helme, R.D. (1998). Pain problem in old age. In R. Tallis, H. Fillit & J.C. Brocklehurst (Eds.). **Geriatric medicine and gerontology**. (pp. 1423-1429). 5th ed. Edinburgh: Churchill Living Stone.
- Kalkman, C.J., Isser, K., Moen, J., Bonsel, G.J., Grobbee, D.E., & Moons, K.G.M. (2003). Preoperative prediction of severe postoperative pain. **Pain**, **105**(3), 415-423.
- Kelly, M. (1995). Surgery, anesthesia, and the geriatric patient. **Geriatric Nursing**, **16**(5), 213-216.
- Keane, A., McMennain, E.M., & Polomano, E.C. (2001). Pain : The fifth vital sigh. In D.D. Ignatancius & M.L. Workman (Eds.). **Medical surgical nursing critical thinking of collaborative care**. (pp. 61-94). 4th ed. Philadelphia: Saunders.
- Kitcatt, S.E. (2000). Concept of pain and the surgical patient. In R. Pudner (Ed.). **Nursing the surgical patient**. (pp. 79-95). London: Horcourt.

- Kwekkeboom, K.L. (2001). Pain management strategies used by patient with breast and gynecologic cancer with postoperative pain [Abstract]. **Cancer Nursing**, 24(5), 378-386. Retrieved May 3, 2010, from <http://www.cancernursingonline.com/pt/re/nca/abstract>
- Lasen, P.D. (2000). Effective pain management in older patient. **AORN Journal**, 71(1), 205-208.
- Lellan, K.M. (2004). Postoperative pain: Strategy for improving patient experiences. **Journal of Advanced Nursing**, 46, 179-185.
- LeMone, P., & Burke, K.M. (2000). Nursing care of clients in pain. In P. LeMone & K.M. Burke (Eds.). **Medical-surgical nursing**. (pp. 72-98). 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall Health.
- MacDonald, v., & Hilton, B.A. (2001). Postoperative pain management in frail older adult. **Journal of Orthopaedic Nursing**, 20(3), 63-76.
- Madigan Army Medical Center [MAMC]. (2002). **Clinical standard for pain management for patients in observation unit, ambulatory surgery & inpatients setting**. Retrieved April 7, 2010, from http://www.mamc.amedd.army.mil/clinical/standard/pain_main.htm
- Marie, B.ST., & Loeb, J.L. (2002). Gerontologic pain management. In B.ST. Marie (Ed.). **Core curriculum for pain management nursing**. (pp. 417-426). 4th ed. Philadelphia: W.B. Saunders.
- McCance, K.L., & Huether, S.E. (2002). Pain, temperature regulation, sleep and sensory function. In K.L. McCance & S. E. Huether (Eds.). **Pathophysiology: The biologic basis for disease in adults & children**. (pp.77-86). St.Louis: Mosby.
- McCaffery, M. (1979). **Imagery in Nursing management of the patient with pain**. Philadelphia: Lippincott.
- McCaffery, M., & Beebe, A. (1979). **Pain clinical manual for nursing practice**. St.Louis: C.V. Mosby.
- McCaffery, M., & Ferrell, B.R. (1991). Pain control vignettes: patient age. **Journal of Advance Nursing**, 21(9), 44-48.

- McCaffery, M., & Pasero, C. (1999). **Pain: Clinical manual**. 2nd ed. St. Louis: Mosby.
- McCaffery, M., & Pasero, C. (2001). Using the 0-to-10 pain rating scale. **AJN**, **101**(10), 81-82.
- McDonald, D.D. (2006). Postoperative pain management for the aging patient
[Electronic Version]. **Geriatrics Aging**, **9**(6), 395-398.
- McDonald, D.D., & Molony, S.L. (2004). Postoperative pain communication skill for
Older adults [Electronic Version]. **Western Journal of Nursing Research**, **26**(8),
836-852.
- McDonald, D.D., Thomas, G.J., Livingstone, K.E., & Severson, J.S. (2005). Assisting
Older adults to communicate their postoperative pain [Abstract]. **Clinical Nursing
Research**, **14**(2), 109.
- McGuire, L. (1999). The patient with pain. In D. A. Harkness & J. R. Dinchner (Eds.).
Medical-Surgical Nursing. (pp. 217-238). 10th ed. St. Louis: Mosby.
- McPherson, M.L. (2004). Pharmacotherapy of pain in older adults (opioids and
adjuvants). In F.M. Gloth (Ed.). **Handbook of pain relief in older adults: An
evidence-based approach**. (pp. 115-128). Ottawa: Human Press.
- McPherson, M.L. (2004). Pharmacotherapy of pain in older adults (nonopioids).
In F.M. Gloth (Ed.). **Handbook of pain relief in older adults: An evidence-based
approach**. (pp. 87-107). Ottawa: Human Press.
- Melzack, R., & Wall, P.D. (1965). Pain mechanism: A new theory. **Science**, **150**(3699),
971-978.
- Melzack, R. (1975). The McGill Pain Questionnaires: Major properties and scoring
method. **Pain**, **1**, 277-299.
- Melzack, R., & Torgerson, W.S. (1971). On the language of Pain. **Anesthesiology**, **34**
50-59.
- Mendelson, G. (1990). Psychiatric and psychological aspects of pain in International
Association for The Study of Pain (Ed.). **Refresher courses on pain management**.
Seattle WA : IASP.
- Mertig, R. (2002). Preoperative and postoperative care. In A.G. Perry & P. A. Potter
(Eds.). **Clinical nursing skill & techniques**. 5th ed. St. Louis: Mosby

- Milgrom, L.B., Brooks, J.A., Qi, R., Bunnell, K., Wuestefeld, S., & Beckman, N. (2004). Pain levels experienced with activities after cardiac surgery. **American Journal of Critical Care**, *13*(2), 116-125.
- Mithchinson, R., Kim M., Geisser, Rosenberg, M., & Hinshaw, B. (2008). Social Connectedness and Patient Recovery after Major Operations. **J Am Coll Surg**, *206*(2), 292-300.
- Mobily, P., & Herr, K.A. (2001). Pain. In M.L. Maas, K. C. Buckwalter, M.D. Hardy, T.T. Reimer, M.G. Titler & J. P. Specht (Eds.). **Nursing care in older adults: Diagnoses, outcomes and interventions**. (pp. 455-471). St. Louis: Mosby.
- Moore, P.G. (2006). Defining pain management objectives. In G. Shorten et al. (Eds). **Postoperative pain management: an evidence- based guide to practice**. (pp. 25-39). Philadelphia : Saunders.
- National Health and Medical Research Council [NHMRC]. (1998a). **Acute pain management: Scientific evidence**. Retrieved April, 20, 2010, from <http://www.painmgmt.usyd.edu.ac/assets/cp57.pdf>
- National Health and Medical Research Council [NHMRC]. (1998b). **A guide to the development, implementation and evaluation of clinical practice guidelines**. Retrieved April, 10, 2010, from http://www.ausinfo.gov.au/general/gen_hottbuy.html
- Nelson, J.L., Apenhorst, D.K., Carter, L.C., Mahlum, E.K., & Schneider, J.V. (2007). **Medsurg Nursing**, *13*(1), 32-35.
- Nielsen, Rudin, & Werner, U. (2007). Prediction of postoperative pain. **Current Anaesthesia & Critical Care**, *18*, 157-165.
- Pearson, B. D. (1987). Pain control: An experiment with imagery. **Geriatric Nursing**, *8*(1), 28-30.
- Patton, R.M. (2002). Management of postoperative clients. In D.D. Ignatavicius & M.L. Workman (Eds.). **Medical-surgical nursing**. (pp.237-285). Philadelphia: W.B. Saunders.
- Perry, A.G., & Potter, P.A. (2002). Preoperative and postoperative care. In A.G. Perry & P. A. Potter (Eds.). **Clinical nursing skills & techniques**. (pp. 957-990). St. Louis: Mosby.

- Price, D.D. (1999). **Psychological mechanisms of pain: Progress in pain research and management**. Seattle: IASP.
- Price, S.A., & Wilson, L.M. (2003). **Pathophysiology: Clinical concepts of disease process**. 6th ed. St.Louis: Mosby.
- Puntillo, K. (2003). Pain assessment and management in critically ill: Wizardry or science. **American Journal of Critical Care**, 12(4), 310-316.
- Puntillo, K.A., Miaskowski, C., & Summer, G. (2005). Pain. In V.K. Carrieri, A. M. Lindsey & C.M. West (Eds.). **Pathophysiological phenomenon in nursing: Human response to illness**. (pp. 235-254). 3rd ed. Philadelphia: W.B. Saunders.
- Rahman, M.H., & Beattie, J. (2005). Managing post-operative pain. **The Pharmaceutical Journal**, 257(30), 145-148.
- Reid, M.C., Kimberly, T.C., John, O., & Robert, D.K. (2002). Difference in Pain-related Characteristic Among Younger and older veterans Receiving Primary Care. **Pain Medicine**, 3(2), 102-106.
- Registered Nurses Association of Ontario [RNAO]. (2002). **Nursing best practice guideline: Assessment and management of pain**. Retrieved April 6, 2010, from <http://www.rnao.org>
- Rosenquist, R.W., & Rosenberg, J. (2003). Postoperative pain guidelines. **Regional Anesthesia and Pain Medicine**, 28, 279-288.
- Rowlingson, J.C., & Hamill, R.J. (1994). Issues in postoperative pain control. **Handbook of Critical Care Pain Management**. (pp. 217-248). New York: McGraw-Hill.
- Roykulcharoen, V., & Good, M. (2004). Systematic relaxation to relieve postoperative Pain [Abstract]. **Journal of Advanced Nursing**, 48(2), 140-148. Retrieved May 4, 2010, from <http://www.intertacconnect.com/content/bsc/jan>
- Sackett, K., & Cannon, C.A. (2000). **Focus on pathophysiology**. Philadelphia: Lippincott.
- Sauaia, A., Min, S.J., Leber, C., Erbacher, K., Abrams, F., & Fink, R. (2005). Postoperative pain management in elderly patient: Correlation between adherence to treatment guidelines and patient satisfaction. **Journal of the American Geriatrics Society**, 53(2), 274-282.

- Schofield, P., O'Mahony, S., Collett, B., & Potter, J. (2008). Guidance for the assessment of Pain in older adults: A literature review. **British Journal of Nursing**, *17*(14), 914-918.
- Schuler, Njoo, Hestermann, Oster, & Hauer. (2004). Acute and Chronic Pain in Geriatrics: Clinical Characteristics of Pain and the Influence of Cognition. **PAIN MEDICINE**, *5*(4), 253-262.
- Sein, E., & Groh, K. (2002). Preoperative pain management patient education. **PRN Newsletter**, *4*(2), 7. Retrieved May 04, 2010, from <http://www.Fccc.edu>
- Sherwood, G.D., Adams-Mcneil, J., Strack, P.L., & Disnard, G. (2003). Changing acute Pain management outcomes in surgical patients. **AORN Journal**, *77*, 374-395.
- Size, M., Soyannwo, O.A., & Justins, D.M. (2007). Pain management in development countries. **Anaesthesia**, *62*(1), 38-43.
- Sjolling, M., Nardahl, G., Olofsson, N., & Asplund, K. (2003). The impact of preoperative information on state anxiety postoperative pain and satisfaction with pain management [Electronic version]. **Patient Education and Counseling**, *51*, 169-176.
- Sloman, R., Ahern, M., MappSc, A. W., & Brown, L. (2001). Nurses' knowledge of pain in the elderly. **Journal of Pain and Symptom Management**, *21*(4), 317-322.
- Smeltzer, S.C., & Bare, B.G. (2000). **Medical-surgical nursing**. 9th ed. Lippincott: Williams & Wilkins.
- Smeltzer, S.C., & Bare, B.G. (2004). Concept and challenges in patient management. In S.C. Smeltzer & B.G. Bare (Eds.). **Brunne & Suddarth's, Textbook of medical-surgery nursing**. (pp. 217-248). 10th ed. Philadelphia: Lippincott.
- Smeltzer, S.C., & Bare, B.G. (2004). Concepts and challenges in patient management. **Brunner and Suddarth's text book of medical-surgical nursing**. (pp. 214-248). 10th ed. Philadelphia: Lippincott.
- Yriala, K.L. (2001). Relaxation and imagery technique. In J.D. Loeser, S.H. Butler, C.R. Chapman, & D.C. Turk (Eds.). **Bonica's management of pain**. (pp. 1779-1788). 3rd ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Sofaer, B. (1998). **Pain : Principles, Practice and Patients**. Cheltenham, UK.: Stanley Thornes Pub.

- Stone, J.T., Wyman, J.F., & Salisbury, S.A. (1999). **Clinical gerontological nursing: a guide to advance practice**. 2nd ed. Philadelphia: W.B. Saunders.
- Sweeney, S.S. (1977). Pain associated with surgery. In Jacox, A.K. (Eds.). **Pain: A source book for nurses and other health professionals**. Boston: Little.
- Taenzer, P., Melzack, R., & Jeans, ME. (1986). Influence of psychological factors on postoperative pain, mood and analgesic requirements. **Pain**, **24**(3), 331-42.
- Taffett, G.E. (2003). Physiology of aging. In C.K. Cassel (Ed.). **Geriatric medicine: An evidence-based approach**. (pp. 95-100). 4th ed. New York: Springer-Verlay.
- Taylor, C., Lillis, C., & LeMone, P. (2001). Comfort. In **Fundamental of nursing care**. (pp. 1037-1077). 4th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Timby, B.K., & Smith, N.E. (2003). **Caring for clients with pain: Introductory medical surgical nursing**. 8th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Thomas, V.J., & Rose, FD. (1993). Patient-controlled analgesia: A new method for old. **Journal of Advanced Nursing**, **18**, 1719-1726.
- Vallerand, H.A., Hasenau, S., Templin, T., & Collins-Bohler, D. (2005). Disparities between black and white patient with cancer pain: The effect of perception of control over pain. **Pain Medicine**, **6**(3), 242-250.
- Wall, P.D., & Melzack, R. (1999). **Text book of pain**. 4th ed. Edinburgh: Churchill.
- Watt-Watson, J., Stevens, B., Garfinkle, P., Streiner, D., & Gallop, R. (2001). Relationship between nurses' pain knowledge and pain management outcomes for their postoperative cardiac patients. **Journal of Advanced Nursing**, **36**(4), 535-545.
- Watt-Watson, J.H., & Long, B.C. (1993). Pain. In W.L. Phipps, B.C. Long, & V.L. Cassmeyer (Eds.). **Medical- surgical nursing: A nursing process approach**. (pp.163–181). 3rd ed. St. Louis: Mosby Year Book.
- White, L. (2002). **Pain management: basic nursing: Foundations of skill & concepts**. USA.: Delmar.
- Wilkie, D.J. (2000). Nurse management: Pain. In S.M. Lewis, M.M. Heitkemper & S.R. Dirksen (Eds.). **Medical-surgery nursing: Assessment and management of clinical problem**. (pp. 126-154). 5th ed. St. Louis: Mosby.

Won, A.B. (2002). Pain in the elderly. In C.A. Warfield & H.J. Fausett (Eds.).

Manual of Pain management. (pp. 373-380). 2nd ed. Philadelphia: Lippincott
Williams & Wilkins.

Young, D.M. (1999). Acute pain management protocol. **Journal of Gerontological
Nursing**, 25(6), 10-20.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใบจริยธรรมการวิจัย

ดิฉัน นางวัลลภา สวนเสริมผล นักศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ภาคปกติ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำการวิจัยเรื่อง “ความปวดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดโรงพยาบาลร้อยเอ็ด” เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องความปวดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการช่วยเหลือบรรเทาความปวดในผู้สูงอายุท่านเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการให้สัมภาษณ์ข้อมูลสุขภาพของผู้สูงอายุผู้วิจัยใคร่ขออนุญาตทำการสัมภาษณ์และประเมินสุขภาพด้านร่างกาย ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยขออนุญาตจดบันทึกข้อมูล เพื่อความถูกต้องและความครบถ้วนของเนื้อหา ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลก่อนและหลัง 24-72 ชั่วโมงหลังการผ่าตัดทุกวัน ใช้เวลาประมาณ 10-30 นาที โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความปวด ประกอบด้วยข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิด

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ศาสนา เชื้อชาติ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ การวินิจฉัยโรค
2. ข้อมูลด้านครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ผู้ดูแลขณะอยู่ในโรงพยาบาล
3. ประสบการณ์ความปวด ได้แก่ ประสบการณ์การผ่าตัด ประสบการณ์ที่ได้รับข้อมูลความปวดจากการผ่าตัด
4. ความวิตกกังวลก่อนการผ่าตัด
5. ข้อมูลที่เกี่ยวกับการผ่าตัด ได้แก่ วิธีการผ่าตัด ตำแหน่งของการผ่าตัด ลักษณะแผลผ่าตัด ระยะเวลาที่ใช้ในการผ่าตัด ชนิดการให้ยาระงับความรู้สึก ระยะเวลาที่ได้รับยาระงับความรู้สึก

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับความปวด ประกอบด้วยข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิดเกี่ยวกับ เวลาที่เริ่มปวด คุณภาพความปวด และความรุนแรงของความปวดหลังการผ่าตัด

ในเวลา 10.00-20.00 หรือเวลาที่ท่านสะดวกและพร้อมให้ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้รหัสแทนชื่อและนามสกุลจริงของท่านลงในแบบบันทึกและ แบบบันทึกจะถูกทำลายเมื่อการศึกษาครั้งนี้สิ้นสุด ผู้วิจัยขอรับรองว่า ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ท่านแต่ประการใด จะไม่มีการระบุชื่อหรือข้อมูลส่วนตัวของท่าน การเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ท่านเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และสามารถขอยุติการให้สัมภาษณ์เมื่อใดก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล โดยที่ท่านจะไม่เสียสิทธิ์ในการรักษาพยาบาลใดๆ ทั้งสิ้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

หากท่านมีข้อสงสัยหรือต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิจัย สามารถติดต่อสอบถามได้ตลอดเวลาที่ นางวัลลภา สวนเสริมผล นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โทรศัพท์ 089-5699-495 และหากท่านมีปัญหาสงสัยเกี่ยวกับสิทธิของท่านขณะเข้าร่วมการวิจัยนี้ โปรดสอบถามได้ที่ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ อาคารสมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนีคณะแพทยศาสตร์ ชั้น 17 มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40002 หรือโทรศัพท์หมายเลข (043) 366616-7 ต่อ 66616, 66617

แบบยินยอมอาสาสมัคร (สำหรับผู้สูงอายุ)

ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ได้รับคำอธิบายจาก นางวัลลภา สอนเสริมผล เกี่ยวกับการเป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัย เรื่อง “ความปวดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดโรงพยาบาลร้อยเอ็ด” ได้รับทราบ เกี่ยวกับการขออนุญาต รายละเอียด วัตถุประสงค์ระยะเวลา ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติตัว และผลของ การเข้าร่วมวิจัยทั้งข้อดีและข้อเสีย

ข้าพเจ้าสามารถถอนตัวจากการศึกษานี้เมื่อใดก็ได้ถ้าข้าพเจ้าปรารถนา โดยไม่เสียสิทธิใดๆ ใน การรับการรักษาพยาบาลที่จะตามมาทั้งในปัจจุบันและอนาคต ณ สถานพยาบาลแห่งนี้หรือ สถานพยาบาลอื่น

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจคำอธิบายข้างต้นแล้ว จึงได้ลงนามยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

ลายมือชื่ออาสาสมัคร.....
(.....)

ลายมือชื่อผู้ให้ข้อมูล.....
(.....)

พยาน..... (ไม่ผู้อธิบาย)
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้าไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่ผู้วิจัยได้อ่านข้อความในแบบยินยอมนี้ให้แก่ข้าพเจ้าฟัง จนเข้าใจดี

ข้าพเจ้าจึงประทับตราลายนิ้วมือขวาของข้าพเจ้าในแบบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ประทับลายนิ้วหัวแม่มือขวา

ลายมือชื่อผู้อธิบาย.....
(.....)

พยาน..... (ไม่ใช่ผู้อธิบาย)

วันที่เดือน..... พ.ศ.

หมายเหตุ: พยานต้องไม่ใช่เจ้าของโครงการวิจัยหรือผู้อธิบายรายละเอียดของโครงการวิจัย

แบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูล
ความปวดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดในโรงพยาบาลร้อยเอ็ด

แบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลในการวิจัยชุดนี้มี 2 ชุดคือ

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความปวด ประกอบด้วยข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิด

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ศาสนา เชื้อชาติ สถานภาพสมรส การศึกษาอาชีพ การวินิจฉัยโรค
2. ข้อมูลด้านครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ผู้ดูแลขณะอยู่ในโรงพยาบาล
3. ประสบการณ์ความปวด ได้แก่ ประสบการณ์การผ่าตัด ประสบการณ์การได้รับข้อมูลความปวดจากการผ่าตัด
4. ความวิตกกังวลก่อนการผ่าตัด
5. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผ่าตัด ได้แก่ วิธีการผ่าตัด ตำแหน่งของการผ่าตัด ลักษณะแผลผ่าตัด ระยะเวลาที่ใช้ในการผ่าตัด ชนิดการให้ยาระงับความรู้สึก ระยะเวลาที่ได้รับยาระงับความรู้สึก

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับความปวด ประกอบด้วยข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิดเกี่ยวกับ เวลาที่เริ่มปวด คุณภาพความปวด และความรุนแรงของความปวดหลังการผ่าตัด

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความปวด

แบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูล

ความปวดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดในโรงพยาบาลร้อยเอ็ด

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

- 1.1 อายุ..... ปีเดือน
- 1.2 เพศ ชาย หญิง
- 1.3 ศาสนา พุทธ คริสต์
 อิสลาม อื่นๆ ระบุ
- 1.4 เชื้อชาติ ไทย อื่นๆ ระบุ
- 1.5 สถานภาพสมรส โสด คู่
 หม้าย หย่าแยกกันอยู่
- 1.6 การศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ
 ประถมศึกษาปีที่.....
 มัธยมศึกษาปีที่.....
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพอนุปริญญา
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี ระบุ.....
- 1.7 อาชีพ เกษตรกรรม ค้าขายธุรกิจ
 แม่บ้าน ข้าราชการ
 รับจ้างกรรมกร อื่นๆ ระบุ
- 1.8 การวินิจฉัยโรค.....

2. ข้อมูลด้านครอบครัว

2.1 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

อาศัยอยู่กับสมาชิกครอบครัวระบุ อยู่คนเดียว

2.2 ผู้ดูแลขณะอยู่ในโรงพยาบาล

มีระบุ..... ไม่มี

3. ประสบการณ์ความปวด

3.1 ท่านเคยผ่าตัดมาก่อนหรือไม่

เคยผ่าตัด ระบุ.....

ไม่เคยผ่าตัด

3.2 ท่านเคยทราบข้อมูลความปวดจากการผ่าตัดหรือไม่

เคยได้รับ โดย

สมาชิกครอบครัว ที่เคยผ่าตัด (ระบุ).....

บุคคลากร (ระบุ).....

อื่นๆ (ระบุ).....

ไม่เคยได้รับ

4. ความวิตกกังวลก่อนการผ่าตัด.....คะแนน

5. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผ่าตัด

5.1 วิธีการผ่าตัด

5.2 ตำแหน่งของการผ่าตัด

5.3 ลักษณะแผลผ่าตัด

5.4 ชนิดการให้ยาระงับความรู้สึก (ระบุชื่อ และเวลาที่ให้)

5.5 ชนิดการให้ยาระงับความรู้สึก

5.6 ระยะเวลาที่ใช้ในการผ่าตัด

แบบประเมินความวิตกกังวลสำหรับผู้สูงอายุหลังผ่าตัด

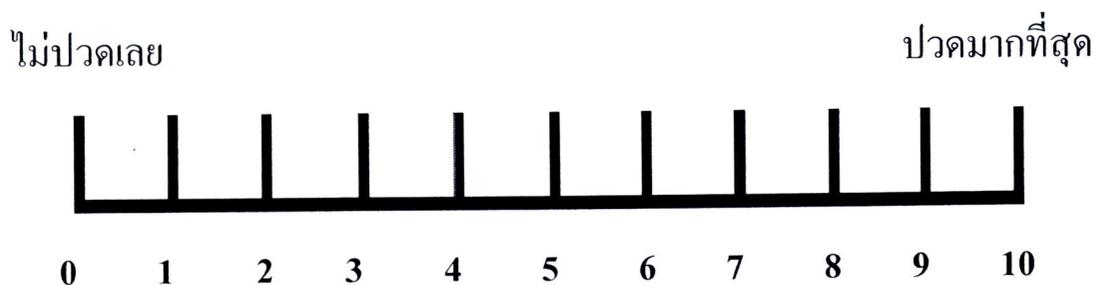
คำชี้แจง : เส้นตรงที่ปรากฏด้านล่างนี้ เป็นเส้นตรงแทนระดับความวิตกกังวลเกี่ยวกับการผ่าตัดของท่านขณะนี้ระดับความวิตกกังวลจะเพิ่มมากขึ้นจากซ้ายไปขวา โดยปลายสุดด้านซ้ายมือของเส้นตรงหมายถึง ไม่มีความวิตกกังวล ส่วนปลายสุดด้านขวามือของเส้นตรง หมายถึงระดับความวิตกกังวลมากที่สุด

ขอให้ท่านยกเส้นนี้ในระดับสายตา ใช้ปากกาหรือดินสอ จีดตัดบนเส้นตรงข้างล่างนี้ เพื่อแสดงระดับความวิตกกังวล

เครื่องมือประเมินวัดระดับความรุนแรงของความปวด

คำชี้แจง : เส้นตรงที่ปรากฏด้านล่างนี้ เป็นเส้นตรงแทนระดับความปวดเกี่ยวกับการผ่าตัดของท่านขณะนี้ระดับความปวดจะเพิ่มมากขึ้นจากซ้ายไปขวา โดยปลายสุดด้านซ้ายมือของเส้นตรงหมายถึง ไม่มีความปวด ส่วนปลายสุดด้านขวามือของเส้นตรง หมายถึงระดับความปวดมากที่สุด

ภาคผนวก ข
หนังสือรับรองจริยธรรม

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

โครงการวิจัยเรื่อง : ความปวดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดโรงพยาบาลร้อยเอ็ด
(Pain and Factors Associated with Postoperative Surgical Older Persons
in Roi - et Hospital)

ผู้วิจัย : 1. นางวัลลภา สวนเสริมผล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญจันทร์ เลิศรัตน์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำหรับเอกสาร :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ Version 1.1 ฉบับลงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ Version 1.1 ฉบับลงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553
3. แบบคำชี้แจงสำหรับอาสาสมัคร Version 1.1 ฉบับลงวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553
4. แบบใบยินยอมให้ทำการวิจัยจากผู้ถูกวิจัย Version 1.0 ฉบับลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2552
5. แบบบันทึกข้อมูล Version 1.0 ฉบับลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2552

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยยึดหลักเกณฑ์
ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และแนวทางการปฏิบัติการวิจัยทางคลินิกที่ดี (ICH GCP)

ให้ไว้ ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2553

(รองศาสตราจารย์วงศ์วิวัฒน์ ทักษิณกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตัวบ่งชี้: 4.3.17 : 02/2553

เลขที่: HE522359

วันหมดอายุ : 21 มกราคม พ.ศ. 2554

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Institutional Review Board Number : IRB00001189

สำนักงาน : อาคารสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อนุสรณ์ (ชั้น 17)

Federal Wide Assurance : FWA00003418

ภาคผนวก ค
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. แพทย์หญิงแอนนารินทร์ อินทสังข์
แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านวิสัญญีวิทยา แผนกวิสัญญี โรงพยาบาลร้อยเอ็ด
2. แพทย์หญิง จิตเกษม ศรีหนา
แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านศัลยกรรม แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลร้อยเอ็ด
3. นางศิริพร มงคลถาวรชัย
รองหัวหน้างานฝ่ายบริการคลินิก โรงพยาบาลสรนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4. นางเสาวภา ไกรศรีวรรณนะ
พยาบาลผู้ชำนาญการ ด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ โรงพยาบาลอุดรธานี
5. รองศาสตราจารย์ ศรีเทียน ศรีศิริรัตน์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประวัติผู้เขียน

นางวัลลภา สวนเสริมผล เกิดเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2519 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
พยาบาลศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี เมื่อปีการศึกษา 2542 ศึกษาใน
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีการศึกษา 2548

